

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒/๒๕๖๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ศาลอาญาส่งคำร้องของ นายรังสรรค์ ต่อสุวรรณ โจทก์ในคดีหมายเลขคดีที่ ๑๑๐๕/๒๕๖๐ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

ศาลอาญาส่งคำร้องของผู้ร้อง (นายรังสรรค์ ต่อสุวรรณ) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญโดยผู้ร้องอ้างว่าเนื่องจากการที่ พนักงานอัยการ กองคดีอาญากรุงเทพใต้ ได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง ผู้ร้อง กับพวกร่วม ๔ คน ต่อศาลอาญา กรุงเทพใต้ ตามคดีอาญาหมายเลขคดีที่ ๕๖๐/๒๕๓๖ ฐานร่วมกันก่อให้ผู้อื่นกระทำผิดโดยการใช้ จ้าง วาน หรือยุบส่งเสริมด้วยประการใดให้ผู้อื่น และคดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอาญากรุงเทพใต้ ซึ่งกำลังดำเนินการสืบพยานโจทก์คงเหลือการซักค้านพนักงานสอบสวนซึ่งเป็นพยานโจทก์ ปากสุดท้าย รวมระยะเวลาตั้งแต่วันฟ้องจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา ๕ ปีเศษ และในระหว่างระยะเวลา ดังกล่าว ผู้ร้องได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้คัดค้านทั้งสิ้นกับพวกร่วม ๘ คน ในฐานะพนักงานอัยการ เป็นจำเลย ต่อศาลอาญา ตามคดีหมายเลขคดีที่ ๑๑๐๕/๒๕๖๐ ฐานปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ฟ้องเท็จ และแกลงฟ้องให้ได้รับโทษ โดยผู้ร้องได้นำพยานเข้าสืบในชั้นไต่สวนมูลฟ้องรวม ๓ ปาก คือ นายรังสรรค์ ต่อสุวรรณ นางยินดี ต่อสุวรรณ และนายสันธยา โพธิ์แดง (ทนายความ) และได้อ้างพยานเพิ่มเติมอีกหลายปากแต่ไม่มีพยานมาศาลหลานนัด ศาลอาญาไม่คำสั่งการไต่สวนพยานของผู้ร้อง รวมใช้เวลาในการสืบพยาน ๑ ปีเศษ ศาลอาญา นัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่งในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น. ครั้นถึงวันนัด ศาลอาญา ไม่อาจดำเนินกระบวนการอ่านคำพิพากษาหรือ คำสั่งได้ เนื่องจากผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลอาญาส่งคำร้องมาให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า มาตรา ๑๒๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ ศาลอาญาจึงดกระบวนการพิจารณาตามมาตรา ๒๖๔ และส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

นายสหาย ทรัพย์สุนทรภู่ ผู้คัดค้านที่ ๑ นายโภคmen กัทรภิรมย์ ผู้คัดค้านที่ ๒ นายธวัชชัย ชำนาญหล่อ ผู้คัดค้านที่ ๓ และนายพรศักดิ์ ศรีณรงค์ ผู้คัดค้านที่ ๔ ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลมีเห็นชอบ หรือคู่ความโดยแยกว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออกการพิจารณาพิพากษากดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” คำว่า “คู่ความ” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๑๕) บัญญัติว่า “คู่ความหมายความถึงโจทก์ฝ่ายหนึ่งและจำเลยอีกฝ่ายหนึ่ง” คดีนี้ยังไม่มี “คู่ความ” เพราะยังอยู่ในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง เป็นเรื่องระหว่างศาลกับโจทก์เท่านั้น และตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๔ วรรคสาม “...ก่อนที่ศาลประทับฟ้องมิให้ถือว่าจำเลยอยู่ในฐานะเช่นนั้น” คือยังไม่เป็นจำเลยคดีนี้ จึงยังไม่มีคู่ความตามนัยคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๗๑/๒๕๓๐, ๓๗๗/๒๕๒๗, ๓๒๗๖/๒๕๒๗ ๑๒๒๑/๒๕๓๐ กรณีจึงไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณา

ผู้คัดค้านทั้งสี่เห็นว่า นายรังสรรค์ ต่อสุวรรณ ผู้ร้องได้ยื่นคำร้อง ฉบับลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ต่อศาลอาญากรุงเทพใต้ ในคดีอาญาหมายเลขคดีที่ ๕๕๐/๒๕๓๖ ขอให้ศาลอุญากรุงเทพใต้ ส่งคำร้องของผู้ร้องมาให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า มาตรา ๑๒๐ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาขัดหรือแยกกับรัฐธรรมนูญ หรือไม่ และศาลอุญากรุงเทพใต้ได้ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้ว โดยศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๑ ส่วนคำร้องของผู้ร้องในคดีนี้ เป็นคำร้องฉบับลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ซึ่งยื่นภายหลัง และขอให้ศาลอุญากรุงเทพใต้พิจารณา ในเรื่องเดียวกัน ประเด็นเดียวกัน กับคำร้องฉบับแรกดังกล่าวข้างต้น คำร้องฉบับนี้จึงเป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเรื่องที่ซ้ำซ้อนกัน

ผู้คัดค้านทั้งสี่เห็นว่า การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องให้ศาลอุญาญ่าเป็นศาลที่กำลังพิจารณาและพิพากษา หรือมีคำสั่งในคดีที่ผู้คัดค้านทั้งสี่ถูกฟ้อง เพื่อให้ส่งคำร้องของผู้ร้องมาให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยกฎหมาย มาตรารังกล่าว ทั้งๆ ที่ผู้ร้องได้ใช้สิทธิกระทำการดังกล่าวในคดีที่ผู้ร้องถูกฟ้องเป็นจำเลยในศาลอุญากรุงเทพใต้แล้ว การมายื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเรื่องที่ซ้ำซ้อนกันจึงมีลักษณะเป็นการประวิงการพิจารณาคดีของศาลอุญาญ่าให้ล้าช้า ผู้คัดค้านทั้งสี่ในฐานะผู้ถูกฟ้องจึงไม่ได้รับการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม จากศาลอุญาญ่า เนื่องจากศาลอุญาญ่าต้องรอการพิจารณาพิพากษากดีไว้ชั่วคราวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ การกระทำดังกล่าวของผู้ร้องจึงเป็นการดำเนินการที่ฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ นอกจากนั้น ตามคำร้องของผู้ร้องเป็นการกล่าวถึงการกระทำของพนักงานอัยการของคดีอาญากรุงเทพใต้ ทั้งสิ้น คำร้องดังกล่าวจึงมิได้เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้านทั้งสี่ และมิได้เกี่ยวข้องกับคดีหมายเลขคดีที่ ๑๑๐๕/๒๕๔๐ ของศาลอุญาญ่าแต่ประการใด กรณีจึงไม่ต้องตามมาตรา ๒๖๔

ส่วนข้อเท็จจริงและพฤติกรรมทั้งหมดที่ผู้ร้องได้อ้างในคำร้อง ว่าการกระทำต่างๆ ของพนักงานสอบสวน ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การสอบสวนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย พยานหลักฐานได้มາโดยมิชอบด้วยกฎหมายนั้น เป็นเพียงข้อกล่าวอ้างและข้อต่อสู้ของผู้ร้องว่ามิได้กระทำการใดความผิดตามที่พนักงานอัยการ กองคดีอาญา กรุงเทพได้ ได้ฟังผู้ร้องในคดีอาญาหมายเลขคดีที่ ๕๕๐/๒๕๓๖ ที่ศาลอาญากรุงเทพได้ ซึ่งเป็น ข้อเท็จจริงที่ยังไม่ยุติ เพราะคดีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาสืบพยานโจทก์ หากผู้ร้องเห็นว่า การกระทำต่างๆ ของเจ้าพนักงานดังกล่าวได้อาชญาจของบทบัญญัติกฎหมายที่ขัดหรือแย้งกับ รัฐธรรมนูญ เป็นเหตุให้ผู้ร้องต้องถูกฟ้องเป็นจำเลยแล้ว ผู้ร้องก็ชอบที่จะยื่นคำร้องในคดีอาญา หมายเลขคดีที่ ๕๕๐/๒๕๓๖ ที่ศาลอาญากรุงเทพได้เพื่อให้ดำเนินการ มิใช่ยื่นคำร้องในคดีของศาล อาญาในคดีหมายเลขคดีที่ ๓๑๐๕/๒๕๔๐ ที่ผู้ร้องยื่นฟ้องผู้คดค้านทั้งสี่

ผู้คดค้านทั้งสี่เห็นว่า กรณีของผู้ร้องไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๙ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ จะรับเรื่องไว้พิจารณา ผู้ร้องไม่มีสิทธิยื่นคำร้องได้ จึงขอศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยยกคำร้องของผู้ร้อง

พิเคราะห์แล้ว ผู้คดค้านทั้งสี่ยื่นคำคดค้านขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยยกคำร้องของผู้ร้อง ที่ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ปรากฏว่าประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยดังกล่าวศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยแล้วคือ คำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๔๓ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๓ ซึ่งวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๒๐ เป็นบทบัญญัติที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ดังนั้น จึงไม่จำต้องวินิจฉัยประเด็นตามคำร้องของผู้ร้องอีก เมื่อศาลมีคำวินิจฉัยคำร้องของผู้ร้องแล้ว จึงไม่จำต้องวินิจฉัยคำคดค้านของผู้คดค้านที่ขอให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

ด้วยเหตุผลดังได้วินิจฉัยมา ให้ยกคำร้องของผู้ร้องและยกคำคดค้านของผู้คดค้านทั้งสี่

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ